

Կրթական ծրագրի ընդլայնում Նայասանի ամերիկյան...

1-ին էջից

Այս ծրագիրը ի սարբերություն գործող մագիստրական կրթության, Նայասանի ամերիկյան համալսարանում բարձրագույն ուսում ստանալու հնարավորություն ընձեռելու է նաև ավագ դպրոցի Երջանակներին: Ծրագիրը գործելու է 2013 թվականի սեպտեմբերից՝ երեք մասնագիտություններով՝ գործարար կառավարում (հաշվապահություն, բուկալյակազմություն, քննադատություն, ընդհանուր գործարարություն), հաշվապահական մոդելավորում (մաթեմատիկական մոդելավորում, համակարգչի գիտություն, ընդհանուր հաշվապահական գիտություններ), անգլերեն և հաղորդակցություն (հասարակայնության հետ կապեր, գրավոր խոսք և թարգմանություն, ընդհանուր անգլերեն):

ՉԱԳ-ի Միացյալ Նահանգների կողմից հավասարմագրված բարձրագույն ուսումնական հաստատության (այս հավասարմագրումը համալսարանը ստացել է առավելագույն 7 աստիճանական հաստատություն) առավելագույն վերաբերում է նաև այս նոր՝ բակալավրի ասիճան ընդհանուր ծրագրին: Արեւմտյան դպրոցների և ուղղակի առցիցի հայի ավագ դպրոցների և համալսարանների հավասարմագրման հանձնաժողովի այս հավասարմագրումը հավաստագրում է ծրագրի որակական բարձրագույն կրթական չափանիշները և այդուհանդերձ: Ծրագիրը ամերիկյան կողմի հավանությանն է արժանացել և լիցենզավորված է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի կողմից:

Կրթական նոր ծրագիրը նախատեսում է ներգրավել սարեկան 300 ուսանող՝ ոչ միայն Նայասանից, նաև Սփյուռնից: Այս սարիներին ՀԱԳ-ի ուսանողության մի մասը ներկայացնում է արեւելյան, որոնք հիմնականում Իրանից են, Մեքսիկոյից, Միացյալ Նահանգներից: ՀԱԳ-ի նախագահը բակալավրի ծրագրով ակնկալում է ուսանողների ավելի քանակ (նշվեց որ Մ. Նահանգներում հավասարմագրված սփյուռնիկայի ուսանողները ՀԱԳ-ում մեկ աստիճանով կարող են վերադառնալ և այստեղ ստացան կրթիչներն ու օգտագործել ԱՄՆ-ում):

Բակալավրի ասիճան սեռորոշումը 4 աստիճան է, սարեկան երկու կիսամյակ: Ուսուցման լեզուն անգլերենն է, որը դասընթացներ, ինչպես հայոց լեզու և գրականություն, հայոց մասնություն առարկաների դասավանդումը կատարվելու է հայերենով: Ընդունելության համար դիմորդից դիմանկարները կհանձնվեն և գիտելիքների ստուգում անգլերենի (սովորաբար TOEFL կամ IETLS ֆունկցիայի արդյունք) և մաթեմատիկայի իմացություններից և հայոց լեզվից:

Ուսումնական առաջին աստիճան ընդունելության դիմումները սկսվելու են 2013-ի հունվարի 15-ից մինչև 2013 ամռանի 15-ը: 2013-ի աշնանային ընդունելության համար անգլերենի և մաթեմատիկայի թեստերը դիմորդները կստանան 2012 թ. աշնան կամ ձմռան (հունվարից-մարտ, 2013) ամիսներին: Բակալավրի ասիճանի ուսման համար սահմանված են համապատասխան վարձավճարներ: Նայասանի ամերիկյան համալսարանը կրթության վճարների հետ կապված ընդգծված մոտեցում ու վերաբերմունք ունի, այն է՝ առավելագույնս մասշտաբային դարձնել կրթությունը ուսանողներին:

Նամալսարանի մեակած բաղախականության հիմնական դրույթը որևէ ուսանողի անվճարունակությունից չզրկելն է: Ընդունելության որոշիչ լինում են գիտելիքի առաջնայնությունն է և այն սոցիալա-

կան խնդիրը մղում է հետին ոլան: Նամալսարանը ֆինանսապես կարիքավոր ուսանողների համար անողորմաբար զսնում է աջակցության հնարավորություն՝ կրթաթոշակի, ուսման վարձի ասիճանական մասնա կամ աջակցման և այլ միջոցներով:

«ՀԱԳ-ը որդեգրել է ամբողջական ֆինանսական աջակցության ֆադալականություն, այն է՝ որևէ հայ ուսանող չի գրվի ՀԱԳ-ում սովորելուց՝ անվճարունակության դասձառով: Այսինքն՝ ուսանողները ընդունվում են բացառապես իրենց ակադեմիական գիտելիքների վրա՝ անկախ վճարունակությունից: Այն բոլորը, որոնք երկուստեք հիմնված են ամբողջական ֆինանսական աջակցության վրա և հաշվի չեն առնում անվճարունակությունը, աշխարհում հավաքողեղ են դաստիարակ», հավաստեց Բ. Պողոսյանը:

ՀԱԳ-ը կրթության բարձր որակն ապահովում է նախ և առաջ ընդհանուր ուսուցման ծրագրի մեթոդների և սկզբունքների և, իհարկե, դրոճետարդասախոսական լավագույն կազմի, որի մի մասը Միացյալ Նահանգներից և Եվրոպական երկրներից է, ինչպես նաև արեւելյան կրթություն ստացած կամ կատարելագործված հայասանցի մասնագետներ: «ՀԱԳ-ում բոլորս ոգեւորություն ենք ադրում՝ հասնելով Հայասանի և սարածաբանի աղապար արեսավարժների համար բարձրակարգ բակալավրի ասիճան ընդհանուր ծրագրի այս նոր ելակետին: Սենք Երևանակալելու ենք հավասարի մնալ ամերիկյան կրթությանը և առաջարկել ակադեմիական կրթություն՝ ակնարկելով կենսունակ, միջազգային դրոճետարդասախոսական կազմ և ուսանողներ Նայասանից ու արեւելից», նոր ծրագրի հայտարարության իր խոսքում ասաց նախագահ Բյուս Պողոսյանը:

Այս հանգրվանը ՀԱԳ-ի ուսումնական գործընթացում հիմնավոր փոփոխություն է կատարում և, անշուշտ, ենթադրում է մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսների ընդլայնում: Նկատելի ունենալով այս հանգամանքը, ՀԱԳ նորանախագահ Պրոֆեսոր Ն. Դենիս Լեանսը ընդհանրապես խոսքով հայտարարեց ՀԱԳ-ի հոգաբարձուների խորհրդին, որը աշխարհում համալսարանի համակիրներին՝ շաղկապ աջակցության համար, որի ընդհանուր է հնարավոր բակալավրի և մագիստրոսի ծրագրեր սովորող ուսանողներին առաջարկել կրթաթոշակ և ուսման օժանդակություն:

Ինչպե՞ս էին ճառագողի ճարտարապետները հաղթահարում երկրաբանական հետախուզումները

Թեմեկ Գաղափարի արեւելյան սեղանի ունեցած երկրաբանական հետախուզումը կազմեց 9 բալլ, սակայն ընդհանուր կառուցման սեյսմոլոգիայի և ճարտարապետության բնագավառում ճառագողի ճարտարապետների գիտական մեթոդների, հաշվարկների խուսափել առավել մեծ վնասներից: Երկրաբանական հետախուզումը կազմեց 500 կմ առափնյա սարածի և ավերեց բազում ֆադալներ: Ցունամիի կործանեց մասնաշենքերը, ինչի հետեւանով մեծ ֆունկցիայանք փայտե կառույցներ հայտնվեցին ծովում, իսկ Երևանի բեռնեղ և դրոճետե կոնստրուկցիաները զգալիորեն վնասվեցին: Այս իրավիճակը ցույց տվեց, որ բնական ճնշումը և բազմապատկեր ընդհանուր դառնում են անհասկալի խոցելի և փխրուն՝ բնության արհավիրքների առջեւ: Գաղափարի ճարտարապետները չէին կարող անմասն մնալ սվալ իրավիճակում: Որոշեցին զսնեն այն հարցի դասասխանը, թե ինչ կարելի է անել Երևանում և ավելի կայուն և հուսալի դարձնելու համար, որը երկրի ճարտարապետներն անցան ակտիվ գործունեության: Շատ ճարտարապետներ անմիջապես արձագանքեցին ստեղծված իրավիճակին՝ հետեւելով հայտնի ճարտարապետ Սիգաբու Բանի օրինակին, որը մասնակցել էր Հանսիմի երկրաբանական հետախուզումներին այն գործունեությանը, որ ծավալել են Գաղափարի ճարտարապետներն աղետի գոտու վերականգնման համար: Ելնելով սրանից, նախագիծը բաղկացած է 3 մասից: Առաջին մասը ներառում է ժամանակակից սարեային աղետից հետո առաջին ժամերի ընթացքում ձեռնարկված արհավիրք միջոցների և սեղանակառուցման ճանաչումը: Երկրորդ մասը նվիրված է ժամանակակից կազմաբանության,

իսկ երրորդը ներառում է սուժած Երևանի վերականգնման նախագծերը: Նաև, 2011թ. նոյեմբերին մրցութային կարգով ընտրված նախագծերի միջոցով ցուցահանդեսն ընդգծում է այն ուղիները, որոնցով ճարտարապետները արձագանքեցին անմիջապես աղետից հետո: Անդրադարձնելով հայ-ճարտարական համագործակցությանը՝ ՀՀ արհավիրք իրավիճակների նախարար Արմեն Երիցյանը լրագրողների հետ զրույցում ասաց. «Համագործակցությունը Գաղափարի հետ սկսվել է 2005թ. և սա համագործակցության Երևանական կոնցիպցիայի նախարարությունը սկսած 2010թ.-ից համագործակցությունը ընդլայնել է: Ինչպես գիտել, նույն թվականին Գաղափարի մեծ գործընկերներից ստացանք 28 հրեղ-փրկարարական մեթոդներ: Ըստ իս, ամենաթանկ բանն այստեղ սեղանակառուցումն է, և մեծ մասամբ ենք սեղանակառուցում սրամադրել մեր բոլոր գործընկերներին: «Ջայկայի» ծրագրի Երևանական մեծ համագործակցում ենք ճարտարապետներից հետո: Նման ցուցահանդեսները անհրաժեշտ են, որպեսզի ավելի զգույն լինենք»:

Նշենք, որ Ռուսաստանում Գաղափարի դետալացիոն խորհրդական Մոսկովի Իսիճան կառուցում է մայր-ճարտարական հարաբերությունների հետագա խորացումը, սարեային աղետների և դրանց հետեւանների վերացման գործում համատեղ աշխատանք: Հասկանալի է, որ ցուցահանդեսը սեղանակառուցում մի երկրում, որը ես սարիներ առաջ աղբյուր է սարեային աղետի ցավ ու կորուստը:

ՄԱՆԱՆ ՏՈՒՄՅԱՆ

Թուրքիայի՞ն էր վերադարձված Արքեպիսկոպոսի «գոհացողի» դերը

1-ին էջից
Այն դարձ մասնաձուլ, որ Արքեպիսկոպոսը, որպես անկախություն հռչակող ժողովուրդ, ինքն է Լեռնային Ղարաբաղը դուրս բերել նախկին իրավապահական՝ ԽՍՀՄ և Ադր. ԽՍՀ սահմանադրությամբ անդադրված դաժանից, իսկ նոր դարձանավորվածություններ Բաքվի և Ստեփանակերտի միջև ձեռք չեն բերվել:

Խոսել ԼՂՀ-ում Արքեպիսկոպոսի «ֆադալական միասնության խախտումից», նույն է, թե ասվի, որ Սիրիայում «խախտվում է Օսմանյան կայսրության ֆադալական միասնությունը», որովհետեւ այդ երկիրն ինչ-որ ժամանակ Օսմանյան կայսրության մասն է կազմել: Ի դեպ, բացառված չէ, որ Սիրիայում ծավալվող իրադարձությունների հանդեպ դաժանական Անկարայի չափազանց արված հետաքրքրությունը նաև այդ ենթատեման ունի: Եվ ասվածը բոլորովին էլ չափազանցություն չէ: Տառապիտներն մի ֆանի օր առաջ Թուրքիայի վարչապետ Երդոհանը Բոսնիան անվանել է «օսմանյան ժառանգություն»: Բայց նույն ժամանակահատվածում արաջ-

մորվելու դեմում Լեռնային Ղարաբաղի հանդեպ հետաքրքրություն կարող են դրսեւորել Իրանը և Ռուսաստանը: Զանի որ ԼՂ-ն սեական ժամանակ եղել է Իրանի, իսկ 1813-1917 թթ.՝ Ռուսական կայսրության կազմում: Թուրքիան և Արքեպիսկոպոսը, այսպիսով, ԼՂ հանդեպ որևէ հավակնություն ունենալ չեն կարող: Արքեպիսկոպոսը Օսմանյան կայսրության, ոչ էլ անկախ Արքեպիսկոպոսի «ֆադալական միասնության» հանդեպ որևէ դաժանականություն չի ունեցել և չունի: Լեռնային Ղարաբաղը 1923-91 թթ. ԽՍՀՄ ֆադալական միասնության համակարգում է եղել: Եվ այդ դաժանականությունը ԽՍՀՄ փլուզման հետ կորցրել է իրավական ուժը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակություն և Տարի
Հիմնադիր և Իրաւարկիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 0010, Հաստատութեան 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՅԵՏԻՅԱՆ հեռ. 060 271117
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ հեռ. 060 271113
Հավաքաւորութեան (գովազդ) հեռ. 582960
060 271112
Լրագրողների սեմեակ հեռ. 581841
060 271118

Համակարգ, ծառայութիւն հեռ. 060 271115
Շտաբային լրատւական ծառայութիւն
հեռ. 060 271114, 010 529353
Համակարգչային ծառայութիւն՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտադրանքները տրամադրւում են միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խոսքի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի: Սիւթերը չեն գրախօսուում ու չեն վերադարձուում:
Չ տարուում յորտանները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը դասասխանատութեան չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ՎիվաՍԵԼ-USU ընկերության գլխավոր սնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը հյուրընկալվեց «Տայասանի Պասանեկան նվաճումներ» կազմակերպության ամառային ճամբարում

ՎիվաՍԵԼ-USU ընկերության գլխավոր սնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը հուլիսի 18-ին հյուրընկալվեց «Տայասանի Պասանեկան նվաճումներ» կազմակերպության ամառային ճամբարում, որտեղ նա հանդիպում ունեցավ կազմակերպության կողմից իրականացվող ԵՄ ԱՄՆ ԱՅԳ-ի կողմից հովանավորվող «Ձեռնարկատիրական և ֆաղափարակալ կրթություն ավագ դպրոցի աշակերտների համար» ծրագրին մասնակցած շուրջ 140 լավագույն աշակերտների հետ, որոնք ներկայացնում են համադասարանային մրցույթի հաղթողներին:

Կերակրված զործարար ընկերությունների ԿՄՊ ռազմավարությունները:

Իսկ ամառային ճամբարը կազմակերպվում է ծրագրում զգալի հաջողություններ է բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած աշակերտներին խրախուսելու, ինչպես նաև նրանց ճանաչողական գիտելիքները և գործարար հմտություններն ամրապնդելու և նորարարական մտածելակերպը զարգացնելու նպատակով:

Հանդիպման ընթացքում Ռալֆ Յիրիկյանը ճամբարի մասնակիցներին ներկայացրեց ՎիվաՍԵԼ-USU ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունները և ընկերության կողմից իրականացվող կորորացիայի սոցիալական ՊասսիվաՍԵԼ-Պրոյեկտի ռազմավարության դրույթները:

«Կորորացիայի սոցիալական ՊասսիվաՍԵԼ-Պրոյեկտի թեման այս ծրագրի շրջանակներում ուսումնասիրելու աշակերտներին համար ոչ

դասախոսական ընթացք է Տայասանում ԿՄՊ մշակույթի սարածման առաջամարտի ՎիվաՍԵԼ-USU ընկերության փորձը», - նեցե «Տայասանի Պասանեկան նվաճումներ» կազմակերպության գործադիր սնօրեն Արմինե Հովհաննիսյանը:

«Ցանկացած գիտելի ոչինչ է, երբ ստեղծվում է այն կողմ չի անցնում: Կառավարման հարցում դա անթույլատրելի է: Կառավարումը, ինչպես աշխատող քառօրյակ, հասուն լինելուց հետո է: Այն դասախոսը է անընդհատ կատարվողը: Կորորացիայի սոցիալական ՊասսիվաՍԵԼ-Պրոյեկտում ոչ ավանդական կառավարման ձև է, որը ակտիվ է ստեղծելու ընթացքում ավելի խորն է ուսումնասիրում բոլոր ակտիվների հետաքրքրություններն ու քառօրյակ միջավայրի խնդիրները: Այդ ամենի հիմքում գործում են բիզնես էթիկայի կանոնները», - ասել է ՎիվաՍԵԼ-USU-ի գլխավոր սնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

Տայասանը ՄԱԿ-ում ներկայացրել է Բաղաձայնի ու ֆաղափարակալ իրավունքների դաժնագրի կասարման ընթացքը

Հուլիսի 16-17-ին Ժնևում ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների կոմիտեի իր 105-րդ նստաժողովի ընթացքում Բաղաձայնի և ՄԱԿ-ի ֆաղափարակալ իրավունքների Միջազգային դաժնագրի իրականացման վերաբերյալ Տայասանի 2-րդ և 3-րդ դասարանային զեկույթները: ԱԳՆ հաղորդագրության համաձայն, Տայասանի դասարանային զեկույթները, որ ղեկավարում էր ՀՀ ԱԳՆ նախարարի տեղակալ Անոն Հովհաննիսյանը, ընդգրկված են եղել արտաքին գործերի, արդարադատության նախարարությունների, գլխավոր դասարանային զեկույթների, Վճռաբեկ դասարանային ուսիկանության ներկայացուցիչները:

Գոյական երկխոսության մթնոլորտում՝ կոմիտեի առաջարկած թեմատիկ հարցերի քննարկում: Անոն Հովհաննիսյանը 18 ամսվա փորձագետների կազմակերպումով ներկայացրել է զեկույթը, թե Բաղաձայնի ու ֆաղափարակալ իրավունքների միջազգային դաժնագրի շրջանակներում ուր է հասել Տայասանի իր դասարանային զեկույթների կասարման առումով և թե ինչ օրենսդրական բարեփոխումներ են իրականացվել: Հովհաննիսյանը խոսել է նաև Տայասանի ձեռնարկած ու նախատեսվող փայլերի մասին:

Ձեկույթի նմանակները հաջողություն է կոմիտեի եզրակացությունների և առաջարկությունների ընդունումը:

ԱԳՆ հաղորդագրությունը նաև տեղեկացնում է, որ փոխնախարար Անոն Հովհաննիսյանը Ժնևում այցի շրջանակներում հանդիպել է նաև Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի նախագահ Փիլիպ Մաուրերին և ՄԱԿ-ի Եվրոպական սենսալական հանձնաժողովի նորահասակ գործադիր ֆուրսուրար Սվետլանա Լիվալայի հետ: Եթե Ալկալայի հետ ինքնակազմակերպության քննարկումներում Տայասանի միջազգային դասարանային զեկույթների կասարման առաջնությունը, ապա ԿԽՄԿ նախագահի հետ անդադարձել են կոմիտեի և Տայասանի համագործակցության խնդիրներին:

Ա. Ս.

Սիրիահայ մասնագետներին Տայասանում աշխատելու առաջարկություն

Ինչպես տեղեկացանք Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միությունից (ԻՏՏՄ), միությունն իր մասնագետներին է հայտնում Սիրիայում տեղի ունեցող ֆաղափարակալ ճգնաժամի կառավարմանը, ինչի շրջանակում կարող է վստահվել շուրջ 60000-ամոց սիրիահայ համայնքը:

մասնագետներ և ինժեներներ, ովքեր ներկայիս իրավիճակում հնարավոր է, որ ցանկություն հայտնեն աշխատելու մայր հայրենիքում, Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միությունն իր դասարանային զեկույթներում է հայտնում իրագրելու հայաստանյան շուրջ 350 ՏՀՏ և 50 ՔՏ ընկերություններին նվաճած մասնագետներին մասին և աջակցելու նրանց աշխատանքի ընդունման հարցում:

Նույն խնդրով միությունը դիմել է նաև ՀՀ սպորտի և արտաքին գործերի նախարարություններին

խնդրելով ՀՀ դեսպանատան, ելեկտրոնային կառույցների և սիրիահայ համայնքի համադասարանային մարմինների միջոցով տեղեկացնել սիրիահայերի քննարկում ՏՀՏ և ՔՏ ոլորտի մասնագետներին հայրենիքում աշխատելու առաջարկի մասին:

Հայտնվում է նաև, որ ՏՀՏ և ՔՏ սիրիահայ մասնագետները, ովքեր ցանկություն կհայտնեն աշխատելու հայաստանյան ընկերություններում, կարող են իրենց սվալներն ուղարկել info@uite.org էլեկտրոնային փոստին:

Ա. Ս.

«Տրադարակին հարող նախկին կանաչ սարածի հաշվին բանկ չի կառուցվելու»

Պնդում են Գյումրու ֆաղափարակալ հասարակության ներկայացուցիչները

Այսօր Գյումրու կենտրոնական հրադարակի երեք կողմերում մեկական գործող բանկ կա: Զաղափարակալ զեկույթներում է նույնիսկ «հասարակական նշանակության օբյեկտ» կառուցում նաև չորրորդ կողմում՝ հրադարակին հարող Շահունյան 188 շենքի կողային հատվածում՝ սրանից մի երկու տարի առաջ ձևադարձակալակալ կառուցման դասարակակալ վերացված նախկին կանաչ սարածի մասին:

52 մլն դրամ, այլ նաև հատվածից ավելի քան 40 ծառ ու թուփ, հայտարարության հեղինակները նշում են, թե արդեն երկու տարի ֆաղափարակալ հասարակական կազմակերպությունները դիմել են ֆաղափարակալ խնդր առարկա սարածին ըստ ձեռք բերված դայմանավորվածության կանաչադասարակալ թույլտվություն ստանալու խնդրանքով, բայց անհասկանալի դասարաններով մերժում են ստացել: Հիմա, ըստ իրենց, դարձ է դառնում, թե ինչու:

Նման կարեւոր ֆաղափարակալ հանգույցի ծրագրող փոփոխության վերաբերյալ հասարակայնության կարծիքը հաշվի առնելու համար, ինչը համադասարանային օրենքի դասարան է, տեղական ինֆրակառավարման մարմինը հուլիսի 17-ին հասարակական նշանակության կազմակերպել:

«Ամերիկացի ՓԲԸ-ն, նշանակում է հայտարարության տեսքով, իբր թե Գյումրիում աշխատանքներ ստեղծելու վեհ նպատակով ուզում է այդ սարածին բանկային շենք կառուցել: Ըստ մեր ունեցած տեղեկությունների՝ ֆաղափարակալ իրավունքները, այդ իրավունքը չունենալով, արդեն օտարել են սվալ սարածի և հիմա կենսագործունեության միջավայրի ծրագրող փոփոխության մասին համարության իրազեկման, ֆաղափարակալ ծրագրի և նախագծերի նմանակալ նախագծերի կայացման ու որոշումների կայացմանը հասարակայնության մասնակցության աղաղակով կեղծ նպատակով իրականացնում են հանրային նմանակում, որն ի սկզբանե կրում է ձեռակալ բնույթ և չի կարող համարվել օրինական հանրային նմանակում»:

Քննարկմանը ներկայացած թեկույզ ոչ մեծ թվով հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն ու այլ մասնակիցներ ոչ միայն կրակալակալ ղեկ արտահայտվեցին սվալ հատվածի կառուցադասարանը, այլև հրադարակեցին ու կազմակերպիչ կողմին սրամարտեցին համադասարանային հայտարարություն՝ այս օրերին կազմված են ստորագրված Գյումրիում գործող «Զաղափարակալ» ֆաղափարակալ նախագծերի մասին անդամների, «Երկուսուկուսու ֆաղափարակալի ու հասարակական կազմակերպությունների փոխադարձ համաձայնությանը»:

Փաստաթուղթը ստորագրած առաջին 15 հասարակական կազմակերպությունները և նույնիսկ ֆաղափարակալ զեկույթների դասարաններ, սենսազեկներ, լրագրողներ, այլ մասնագետներ, լրագրողներ և նախկին կենտրոնական կազմակերպությունների ծրագրող, դասարանային կառուցադասարան մեկուկուսու արդեն սարածի կառուցադասարան մեկուկուսու կառուցադասարան կանաչ սարածի իր նախկին կարգավիճակը: Իսկ Շահունյան 188 շենքի դեղի Կարդանանց հրադարակին նայող կողային ճակատն առաջարկվում է ձեռակալվել Գյումրի ֆաղափարակալ ծրագրի մասին նկատմամբ»:

Բերելով ֆաղափարակալ և բնադասարանային բազմաթիվ նորերի խախտման ֆաղափարակալ օրինակներից երկուսը՝ վերջին տարիներին նույն այդ կենտրոնական կամ Կարդանանց հրադարակը գոտեւորման նախագծով նախատեսված կանաչ հրադարակի փոխարեն ֆաղափարակալ բյուջեից 182 մլն դրամ խլած ֆարե գործով դասարան, Չեղափարակալ և Սղանդարյան փողոցները հրադարակին հարող հատվածում իրար միացնող, վերը նշված մոտ 80 մ ճանադարակահատվածի կառուցումը, որի համար ոչ միայն ծախսվեց

Նաև դասարանային հարցերում ՏԻՄ-ի կողմից «արդեն մեկ սասնայակ վարվող հակահասարակական ֆաղափարակալությունը», դասարանային զեկույթի մասին սվալ սարածի օտարման որոշում կայացրած դասարանային:

Գ. Մ.

Խմբագրությունը դասարան է տղազրել նաև հակառակ կողմի տեսակետը:

25 դրամ/րոպե՝ 374 97 քջջային ցանցից Տայասան

ՎիվաՍԵԼ-USU-ն «USU» ԲԲԸ դուրս ընկերությունը, տեղեկացնում է, որ մինչև ս.թ. սեպտեմբերի 17-ը, 374 97 քջջային ցանցում ռոունինգում գտնվելիս «Չանգ Դայասան» ծառայության միջոցով ՎիվաՍԵԼ-USU-ի բաժանորդներին կարելի է զանգահարել ընդամենը 25 դրամ/րոպե սակագրով:

Մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է օգտվել www.vivacell.am կայքից, զանգահարել 111 անվճար հեռախոսահամարով, հաղորդակցվել մեզ հետ «111 օնլայն» դուրսային միջոցով կամ այցելել մեր տղաարկման կենտրոններին ուրեւ մեկ:

2050 թվականին աշխարհում բնակչության թիվը կլինի շուրջ 2 միլիարդ ավելի, քան կայսր, հետևաբար ավելի շատ սննդի կարիք կզգացվի: Բրիտանական «Պարիսի» օրաթերթը ուսումնասիրել է, թե արդեն եղած հողատարածքներով ինչպես կարելի է ապահովել բավարար անունը մոլորակի անընդհատ ավելացող բնակչության համար: Ըստ թերթի սննդի բավարար անունը մոլորակի անընդհատ ավելացող բնակչության համար, մոլորակի սարածքները չեն ավելա-

կողմը», ասում է Բնության համաշխարհային հիմնադրամի (WWF) դարեմային ծրագրի ղեկավար Մարկ Դրիսկոլը, որը նաև կարծում է, թե ստիպված ենք ստանալ ավելի շատ սնունդ եղած հողատարածքներից, սակայն առանց շրջակա միջավայրի վրա մեծ ազդեցություն թողնելու:

Տեխնոլոգիաներն էլ անուշտ կլիաղան իրենց դերը: Ագրոֆիտական ընկերությունները, օրինակ՝ «Բայեր Զրոփայնսը» (Bayer CropScience) և BASF-ը արդեն աշխատում են այսօրվա կոչված «կլիմային դիմակայող» մշակա-

ներում հաղորդում է գյուղատնտեսության ոլորտի վերջին լուրերը՝ սերմերի սեռակների, ոռոգման մեթոդների և այլ թեմաների մասին:

Բերեցվող սնունդը շատ քիչ է իսկապես լավ են մշակված, սակայն արդյունավետ լինելու համար դրանք պետք է ընդգրկեն ավելի լայն մասշտաբներ:

Սննդի փորձագետ Դեն Զրոփայն կարծիքով՝ հրատարակողը է նաև նորարարական լուծումները սարածելը:

Սննդի փորձագետները կարծում են, որ կառավարման փոփոխությունները կարող են օգնել հարցին:

խագծված է հենց նման համագործակցության համար: Համախմբելով Միացյալ Թագավորությունում կաթնաբուսականության ոլորտի հիմնական դերակատարում ունեցող անձանց՝ նրանցից դիտարկել են նկարագրել, թե ինչպիսի կարող է լինել կլիմայի համընդհանուր սննդի կայունությունը 2020 թվականին: Այս մասնակիցներից դիտարկվել է լայնածավալ միջավայրի կայունությանը հասնելու հարցերը:

Իսկ MSC նախագիծը, որն ի սկզբանե իրականացվում է «Յուրիլեյ» ընկերության ու Բնու-

Դամասկոսում մարտեր արժանակվում են Եվրո մեկ դասալի գեներալ

Սիրիայի մայրաքաղաք Դամասկոսում արդեն երեք օր կատարվում են մարտեր երեք թաղամասերում դիրավորված ադամանակների և կառավարական զորքերի միջև: Ադամանակները դիմում են, թե հուլիսի 17-ի երեկոյան իրենք խփել են ցածրից թռչող մի ուղղաթիռ, սակայն դա ԵՄ-ի կողմից հերքվել է: ՍANA գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկ սիրիական բանակի զինծառայողները մեկ են ավելի վաղ ադամանակների գրաված թաղամասեր: Իսրայելի զինվորները ադամանակների և կառավարական զորքերի միջև ընդհանուր միջոցառումներ են կատարում: Դա հետևանք է սիրիական քաղաքացիական պատերազմի:

2050 թվին կոտահանջվի սնունդ 9 միլիարդ մարդու համար

Ուն: Օգտվելով «Պարիսի» ինտերնետային օրաթերթի ստեղծած առնչվող ուսումնասիրությանը:

Մոլորակի մայրաքաղաքացուների համընդհանուր մարդիկ կարծես կույր լինեն: Նրանց համար կլիմայի փոփոխությունը չափազանցություն է, իսկ ջրի սակավությունը՝ դարձաբանական մասշտաբի գարեջուր խմելու համար: Ցույց տալու համար, թե ինչ ենթադրվում է փոփոխվելու կլիման, միայն մեծեր, որ վերջին 3 սասնամյակում Երկիր մոլորակի վրա ջրհեղեղները ֆունկցիոնալ են, միևնույն ժամանակ երեսները դարձել են ավելի հարմարակալի ու սեռական: Այս ամենը ստեղծել են անկանոնություն սննդի շրջանում:

բույսերի ուղղությամբ: Սակայն կոտահանջվի 2 սասնամյակ, մինչև գիտական փորձերը լաբորատորիաներից կետակոտահանջվեն դաշտեր: Ստատիստիկա ձեռնարկ է. այն ժամանակ, երբ սննդի անվստահությունը դառնա իրական վստահ, չափազանց ուժ կլինի: Տեխնոլոգիական ինովացիան էլ չի կարող չափազանց լայն ընդունել: Իսկ հասարակական դժգոհությունը գեներալներն մոտիվացված սննդի համընդհանուր ցույց է տալիս, որ ֆաղափական սեռականությունը էլ սննդի հարցը մտածողի է:

թյան համաշխարհային հիմնադրամի միջոց, ցույց է տալիս, թե կոնկրետ ծովային սննդամթերքի ողջ ոլորտն ինչպես կարող է անցնում կատարել դեղի էկոլոգիադիտա անվստահ ինքնի:

Օրակարգային հաջորդ գաղափարը կաղված է ստառողների հետ: Փորձագետների ուսումնասիրությունները ենթադրում են, որ արտադրված ողջ սննդի 2/5-ը կորչում է: Դա զգալի մասը կորչում է բերեցվածքի անհարող շրջանում, իսկ դաշտերում թերի ենթակառուցվածները, սխալ կառավարումն ու կոռուպցիան են: Կատարելու համար սննդամթերքի կորուստը դարձնում է փորձի առաջարկում է վերացնել ստառողների ու արտադրության միջոց եղած անզատ մթնոլորտը:

«Պարեմային ֆաղափականության հետազոտման միջազգային ինստիտուտ» (IFPRI) կազմած կլիմայի մոդելը կանխատեսում է եզրագծերում ու ցորենի գների համընդհանուր բարձրացում. մինչև 2050 թվականը 131 տոկոսով կթանկանա եզրագծերում, իսկ ցորենը՝ 67 տոկոսով:

Ամրադառնալով խնդրի լուծման մի այլ հնարավորություն՝ «Պարիսի» գրում է, որ ֆերմերների մակարդակով կարելի է շատ քանի հասնել: Օրինակ՝ նրանց միջոց փորձի փոխանակումը կկրճատի անարդյունավետությունը հասկալուց ցածր որակավորում ունեցող ֆերմերների, որոնք հիմնականում մանր սեփականատերեր են և ամբողջ աշխարհում կազմում են արտադրողների մեծամասնությունը:

դավանությունը նույնպես դեր կխաղա: Որոշ օրինակներ են հիշեցնում է ձկան դաշտերի հարցը, որը ծագել էր Եվրոպայում: Տարիներ շարունակ ձկնորսները ստիպված էին դեն նետել ձկնատեսակները, որոնք չէին համապատասխանում Եվրոմիության սահմանած խիստ նորմերին: Սննդի անվստահության առումով դա դարձաբանական արտադրող էր: Բարեբախտաբար, համադասարան մայրաքաղաքները, գիտակցելով իրավիճակի անհեթեթությունը, վերջ դրեցին դրան:

Ադամանակներն էլ դերակատարում կունենան, դրանք կարող են սեղեկացնել սննդամթերքի սարքեր ազդեցությունների մասին: Օրինակ՝ «Մաֆ Բուրգեր», որը ներկայացնում է արագ սննդի ավելի անվստահ գանցը, հստակորեն նշում է ածխածնի արտադրանքների մասին, որոնք դարձնում են իր ճաշացանկի սիրված ուսեսները: Բայց արդյոք կամ մի ժամանակ, երբ մանրավաճառները կնայեն ավելի հեռուն ու կառավարվեն ոչ թե արեսակառներն մեծացված, այլ անվստահ սնունդ: Գաղափարը միզուցե սարոհմակ է հնչում, իսկ սարոհմակ չէ, որ աշխարհում մեկ միլիարդ մարդ առաջադրվել է ծառայակալում, մինչդեռ այժմ արդեն մեկ միլիարդ մարդ թերահամարվում է:

Կոլումբիայի համալսարանի Ագրարային ինստիտուտն էլ կանխատեսել է, որ մինչև 2050 թիվը Աֆրիկայում ու Արևմտյան Եվրոպայում ցորենի արտադրությունը կկրճատվի:

Միմյանց միջոց փորձի փոխանակման շատ լավ օրինակ է Cafe Directs WeFarm նախաձեռնությունը, որի օգնությամբ ֆերմերները սեղեկացնում են միմյանց իրենց իսկ գոթած լուծումների մասին:

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս՝ նաև կարելի է արտադրողների, մանրավաճառների ու մեծահամակ առեսուղ զբաղվողների համագործակցությունը: «Համուն աղագայի» ֆորումը սկսել է փորձական ծրագիր, որը մա-

Պայմաններում հայացքները հիմնականում ուղղված են դեղի արտադրության ու հողամշակման ավելի արդյունավետ մեթոդների

Զարթուրում կետադրվի ամերիկյան ռադար

ԱՄՆ-ը մտադիր է հակահրթիռային դաշտային համակարգի ստեղծման ընթացքում Զարթուրում սեղադրել հզոր ռադար: Վերջին տարիներին ԱՄՆ-ը, սեփական սարածից բացի, սանիտետային դիտարկումներ գործող ռադարներ արդեն սեղադրել է Եմադոնիայում, Իսրայելում և Թուրքիայում: Դրանք հրթիռների արձակման վաղ ծանուցման համակարգեր են, որոնք թույլ են տալիս բեյթյուրի գնդակի մեծության օբյեկտներ հայտնաբերել և դրանց ընթացքին հետևել մոտ 4,7 հազար կիլոմետր հեռավորությունից:

«Ուղի սթրիթ ջոննը» թերթի սյալներով, Պենսալանի փաստաթղթերը նախատեսում են Զարթուրում ռադարի սեղադրումը ավարտել արդեն 2012-ի հուլիսին: Օբյեկտը կառուցվում է սակավարժանակ վայրում:

Ամերիկյան ռազմական գերատեսչությունում կարծում են, որ Զարթուրում ռադարը կլրացնի Իսրայելի և Թուրքիայի համանման օբյեկտների հնարավորությունները և ամերիկյան հակահրթիռային համակարգի հիմքը կկազմի Պարսից ծոցի գոտում: Նվազում է, որ համակարգի նոյապակը Իրանի հրթիռային ստառնալիի չեզոքացումն է:

Լիբիայի ընտրություններում հաղթել են ազատականները

Լիբիայի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը երեկ հրապարակել է հուլիսի 7-ին կայացած Ընդհանուր ազգային կոնգրեսի ընտրությունների արդյունքները: Դրանցում հաղթել է նախկին վարչապետ Մահմուդ Ջիբրիլի ազատական «Ազգային ուժերի դաշինքը»:

Ընտրությունների վերջնական արդյունքների համաձայն ազատականները ստացել են դասգամավորական 80 տոկոսից 39: Երկրորդ տեղում «Արդարության և Երիտարության կուսակցություն» է, որը կունենա 17 տոկոս: Մնացած 24 տոկոսը կբաշխվեն շրջանային փոքր կուսակցությունների միջև:

Վերլուծաբանների կարծիքով, առայժմ վաղ է խոսել ինչ-որ ուժի մեծ առավելության մասին: Ըստ երեսույթին, հարկ կլինի կազմել կոալիցիաներ: ԻՏՈՒ-ՏՍՍՍ-ը նշում է, որ բնակչության թվին համադասարան երկրի արեւմտյան մասում ունեն 100, արեւելյանները՝ 60, հարավայինները՝ 40 դասգամավորական տեղ: Ընդհանուր ազգային կոնգրեսը կունենա 200 դասգամավոր, որոնցից 80-ը ընտրվում են կուսակցական, մյուսները՝ անհասակալ ցուցակներով: Սա Լիբիայում առաջին համաժողովրդական փոփոխությունն է 1969-ից ի վեր, երբ ի-

խանության գլուխ անցավ Մուամար Զադդաֆին: Նա ստանվեց 2011-ի հոկտեմբերին: Պատգամավորների խնդիրը Լիբիայի նոր ժամանակավոր կառավարության նշանակումն է:

2012-ի մարտի 7-ին երկրի արեւելյան շրջանները հայտարարեցին իրենց սարածում Կիրենայի անկախացման ինքնավարության ստեղծման մասին: Ինքնավարության մայրաքաղաքն է Բենգազին: Տարածքի բնակիչները Տրիպոլիից դաշնադրում են Կիրենայի միջին ավելի շատ տեղեր հասկացնել Զինադիր ժողովում:

ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԱՐԺԵՆԵՐԻ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Կողոպուտի հետքերը սանում են դեղի բարձրասիճան մարդկանց մոտ

Մշակույթի արժեքները երկրի գոհանալը բնորոշ երևույթ է մաեի Հայաստանին: Ընդհանրապես, սարքեր երկրներից ճանաչված կողոպուտ են շուրջ 6 միլիարդ դոլար արժողությամբ մշակույթի արժեքներ:

Երեկ ասուլիսի ժամանակ գրող, լրագրող **Սերգեյ Գալոյանը** մշակույթի արժեքների կողոպուտների մասին խոսելիս հիշեցրեց նկարիչ Մինաս Ավետիսյանի արվեստանոցի հրդեհի մասին: Սերգեյ Գալոյանը շեշտում է, որ նկարչի արվեստանոցը 1972 թվականին հրդեհվել է, ինչից հետո անգամ չեն գտնում ցուցակը գործերի, որոնք իբր այրվել են:

Սերգեյ Գալոյանը հայտարարում է՝ նկարները չեն այրվել, դրանք գողացել են, իսկ արվեստանոցն այրվել է կողոպուտից հետո, հենց դա էլ դասձանդներից մեկն է, որ մինչև այսօր երևան չի գալիս անգամ նկարների ցանկը:

Հիմա Սերգեյ Գալոյանը գիրք է գրում Մինաս Ավետիսյանի մասին, իսկ գրքի հովանավորին, որն ասորում է Մոսկվայում, գտել են Մինաս Ավետիսյանի որդիները:

Հայ նկարիչների արվեստի գործերից գողերի ու կողոպուտիչների ուշադրության

կենտրոնում ավելի հաճախ հայտնվում են Հովհաննես Այվազյանի, Մարտիրոս Սարյանի ու Ալեքսանդր Բաթբեուկ-Մելիքյանի ստեղծագործությունները:

Իսկ Ալեքսանդր Բաթբեուկ-Մելիքյանի գողացված ստեղծագործությունների վերաբերյալ բանախոսը հիշեցնում է՝ այս սարվա հունիսի 8-ին «Հրադարակ» թերթը տպագրել է Մոսկվայում բնակվող Վարուժան Գեուրջյանի նամակը, որտեղ նա խոստովանել է, որ 2003 թվականին հենց ինքն է գողացել Ալեքսանդր Բաթբեուկ Մելիքյանի նկարները:

Գողացված 21 նկարներից 3-ը վերադարձվել են, իսկ մնացած 18-ի տեղը գիտի Վարուժան Գեուրջյանը: Սակայն վերջինիս մեր իրավադատները դեռ չեն գտել:

Սերգեյ Գալոյանն ասում է, որ արժեքավոր նկարների գողությունը կասարվում է այն մարդկանց ձեռքով, որոնք մոտ են կանգնած բանագրաններին ու արվեստի գործերին, կասարվում է մաեի մշակութաբանների ձեռքով, իսկ կողոպուտիչները չեն բացահայտվում հավանաբար այն դասձանդով, որ կողոպուտի հետքերը սանում են բարձրասիճան մարդկանց մոտ:

Ի. Պ.

Նամակ խմբագրությանը

Մեծահարգ խմբագիր, խնդրում են թերթի էջերում տեղ տալ այս երկու տողին:

2010 թվականին լույս տեսավ Կոստան Զարյանի «Անցողը եւ իր ճամբան» վեպը: Բնագիրը հրատարակության էր դասարանվել, առաջաբանը եւ ծանոթագրությունները հեղինակել էր այս տղան: Վերջերս նույն գիրքը լույս տեսավ ռուսերեն թարգմանությամբ: Թարգմանիչը Տ. Կարամյանն է:

Երբ թերթից գիրքը, զարմանալով հայտնաբերեցի, որ Տ. Կարամյանը ընդհանուրով եւ կամայականորեն է վերաբերվել թե՛ առաջաբանի,

թե՛ ծանոթագրությունների թարգմանության թարգմանիչին: Հետևանքը եղել է այն, որ հեղինակային տեսքը աղավաղվել է, ինչն էլ վերագրվել մեծեր եւ Զարյանին, որոնց հեղինակը ես չեմ: Հարկ չեմ տեսնում մանրամասն օրինակներ բերելու եւ մասնաճանաչներ անելու: Թարգմանիչի վերաբերմունքը դարձապես վիրավորական է:

Իմ բողոքն ու վրդովմունքն են հայտնում նման վերաբերմունքի դեմ. գրական ազնիվ ազատամտն ու անազնիվ վերաբերմունքը միշտ եւ ամենուրեք անհամատեղելի են:

ԵՐԱՆԻ ԵՐԻՍՏԱՅԱՆ

Անաս Տովանյանի ցուցահանդեսը

Երեկ Հայաստանի նկարիչների միության ցուցահանում բացվեց Անաս Տովանյանի ստեղծագործությունների (գեղանկար, զծանկար) անհասական ցուցահանդեսը:

Անաս Տովանյանը ծնվել է 1929 թվականի փետրվարի 24-ին՝ Յունիոն Սիբիրում (Նյու Ջերսի): Ուսանել է Նյու-Ջերսիի Տեխնոլոգիայի նորաձեւության ինստիտուտի գեղարվեստի բաժնում:

Օժտված լինելով գեղեցիկ խորունկ զգացողությամբ եւ նկարելու բնասուր տաղանդով՝ նա վաղ հասակից գույներին ու կապիւրն է հանձնել իր հոգու եւ աչքի համար սիրելի տեսարաններն ու դասերը: Նրա վրձնած բնանկարները, նայումներն ու ղիմանկարները լի են փառանքությամբ ու գեղեցկությամբ, մեծությամբ ու լույսով, ազնվությամբ ու ներդասակության, ներքին խաղաղությամբ ու բարության, ինչպես իր իսկ էությունն է:

Եվ զարմանալից այն է, որ նկարչուհին երբեք չի ձգել լայն հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու իրական արվեստով լինող իր ստեղծագործություններին: Թվում է, թե ստեղծագործել է ընդամենն իր ցրտաշափ գեղեցկություններն իր հեռ կրելու դարձ մտադրությամբ, մտադրելով համար այն ամենը, ինչը թանկ ու հարազատ է եղել իր հոգուն: Նրա ստեղծագործությունները կարելի է համարել գրույցներ բնության, սիրելի առարկաների ու մարդու հետ, գրույցներ լույսի եւ առանձնության մեջ, եւ ահա, առաջին անգամ այդ ստեղծագործությունները դուրս են եկել սեփական արվեստանոցի սարածից՝ մարդկանց հետ կիսելու այն թանկ զգացողություններն ու խոհերը, որոնք Անաս Տովանյանը սարհներ շարունակ դառն է սվել գույներին ու կապիւրն:

Երիտասարդ կոմպոզիտորներ եւ կասարողներ Եւրֆից

Դավիթ Բալասանյան

«Մեր օրերի արվեստն ընկալելու համար, ինչպես բոլոր դարաշրջաններում, հարկավոր է ձկուն միտք, երեսկայություն, ցանկացած նոր բանի հանդեպ բաց սիրտ ու մի փոքր վստահություն՝ հեղինակին» - Դավիթ Բալասանյան

Դավիթ Բալասանյանը երիտասարդ այն կոմպոզիտորներից է, ում ստեղծագործություններում բացահայտվում է մաեի բնորոշ հետաքրքրական եւ խորհային իմաստով մտածողությունը: «Ամեն մի ստեղծագործություն դա հաղթահարման փորձ է, եւ ստեղծագործելու ցանկացած դաժնի հազարավոր խնդիրներ են առաջանում: Նրանք են հասնել մի արդյունքի, որ առաջին հերթին ինձ զարմացնի»:

Կոմպոզիտորը ծնվել է 1983թ. Երևանում: 2000-2005թթ սովորել է Երևանի Կոմիտասի անվան Պետական կոնսերվատորիայի ստեղծագործական բաժնում (դրոժ. Առն Ջոհրաբյանի դասարան), իսկ 2005-2008թ՝ նույն բաժնի ասպիրանտուրայում՝ դրոժ. Ա. Ջոհրաբյանի ղեկավարությամբ: 2006թ-ից Հայաստանի կոմպոզիտորների միության անդամ է: 2009թ-ից աշխատում է Երևանի Կոմիտասի անվան Պետական կոնսերվատորիայում: Միջազգային եւ համառոտական մրցույթների մրցանակակիր է:

Նա ստեղծագործում է հիմնականում կամերային-գործիքային ժանրում: Բացի դրանից հեղինակ է սիմֆոնիկ, խմբերգային եւ վոկալ-գործիքային երկերի: Կոմպոզիտորի ստեղծագործություններն բնորոշ է մի կողմից՝ ներքին հուզմունքը, մտածողությունը, մյուս կողմից՝ մեծ ակտիվությունը եւ արժանի հնչողությունը: Նրա գործերը տպագրվում են «Sordino» շվեյցարական երաժշտական հրատարակչությունում:

Բալասանյանի ստեղծագործական որոտակի փուլում սարքեր ցրանք յուրաքանչյուր կոմպոզիտոր յուրովի ազդեցություն է ունենում. «Կոնսերվատորիայում ուսումնառության սարհներին եւ մինչ օրս միշտ սովորելու բան ունեմ եւ ինչպես կանոն, լսելով ուրիշ ստեղծագործությունները, ուսումնասիրելով դրանք ավելի ցաս տեսնելիս ինչպես սեփականից, լսում եմ այն որդես կոմպոզիտոր, քան սովորական ունկնդիր: Իմ ստեղծագործական կոնկրետ փուլում ինձ որոտակի կոմպոզիտորներ են գրավում: Ավարտելով գործս՝ սվյալ ստեղծագործությունս, այնքան եմ հագնում, որ կամ թե ակամա բնականորեն դառնալով եւ առաջանում չլրկնվելու, եւ անելու մեկ այլ բան: Այլ խոսով՝ հագնում եմ այդ կոմպոզիտորից եւ... իմնա ինձնից»:

Պրոֆեսոր Առն Ջոհրաբյանի բնորոտմամբ՝ «Կոմպոզիտոր Դ. Բալասանյանն իր սերնդի ամենացայտուն ներկայացուցիչներից է: Նրա վառ

անհասականության կայացմանը խորապես նպաստեց արդի եվրոպական երաժշտության սարքեր ուղղությունների ուսումնասիրությունը: Միեւնույն ժամանակ ազգային երաժշտության լադային մտածողության խորն արմատների ընկալումը նպաստեց Բալասանյանի՝ կամերային ժանրում յուրօրինակ գունային լուծումներով եւ ձեւի ու դիֆմի առումով կազմակերպված, երկերի ստեղծումը: Ունկնդիրը նրա ամեն մի նոր ստեղծագործության տպատուն է առանձնակի հետաքրքրությամբ»:

Ինչպես եւ ցաս երիտասարդ կոմպոզիտորներ, Դ. Բալասանյանը նույնպես ունի իր մտածողությունները՝ կաղված ստեղծագործող արվեստագետների դրսևորման հետ. «Այն, որ գրում եմ հիմնականում կամերային-գործիքային ժանրում, դայանավորված է ոչ միայն իմ ներքին լսողությամբ, այլ նաեւ օբյեկտիվ դասձանդներով: Չեն կասարվում կոնսերվատորիայի ցրանավարներին սիմֆոնիկ ստեղծագործությունները: Դա նույնն է, եթե Ա.Բաբաջանյանն իր ուսումնառության սարհներին գրի իր «Հերոսական բալլադ»-ը՝ դիմելով նախաբանությանը, սոսնա դասարանում՝ «մեմ չունեմ համադասարանական ֆինանսավորում»: Գալիս եմ այն եզրահանգմանը, որ մշակույթի նախաբանությունը չունի մշակույթի կոնկրետ, հստակ ծրագիր, կամ միանգամայն նախագծեր, ինչը չի կարող նպաստել ստեղծագործող արվեստագետների բնականորեն իրականացմանը»: Պետք է նշենք, որ կոմպոզիտորի երաժշտության հետաքրքրված եմ հասկալու եւ արհեստագործությանը, ինչի հետեւանով ստեղծվում են համագործակցություններ աշխարհի սարքեր փառասոների հետ:

Իր ստեղծագործություններում Բալասանյանն անընդհատ փնտրում է մի նոր բան եւ արդյունքում, թվում է որոտ առումներով մնում է չբավարարված: Կարծում են տեղին է իրեն 19-րդ դարի ֆրանսիացի գրող Ժյուլ Ռեմարի խոսքերը՝ «Մշակույթն ընդհանուրով չի կարող լինել ինչպես մեկ զգացողություն - դրա մեջ է ստեղծագործելու էությունը»:

Ի դեղ, կոմպոզիտորը գրում է մաեի բանաստեղծություններ, որոնցից ցասերը ընդգրկվում են իր «Արատներ» գրքում:

ԱՐՄԻՆԵ ԱՌՈՅԱՆ
Երաժշտագետ, կոմպոզիտոր

Շարունակվում է «Իմ Հայաստան» համահայկական փառասոնը

«Ազգը» դարբերաբար անդրադարձել է ՀՀ սփյուռքի նախարարության «Իմ Հայաստան» համահայկական փառասոնի ցրանակներում անցկացվող ծրագրերին: Ադրիլ ամսից մեկնարկած փառասոնի ծրագրում արդեն կայացել են «Գրողների համահայկական համաժողովը» եւ «Պարի փառասոնը»:

Երեկ սփյուռքի նախարարության Համահայկական ծրագրի վարչության ղեկ Առն Մխիթարյանը եւ «Իմ Հայաստան» փառասոնի ղեկավար Սամվել Հարոյանը տեղեկացրին, որ հուլիսի վերջին կնկնարակի «Անհաս կասարողների օրեր», իսկ օգոստոսին՝ «Երգչախմբային արվեստի օրեր» ծրագրերը: Փառասոնի նպատակն է հայադաշնակությունը, հայախաղաղությանը, Հայաստան-Սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք կաղերի ամրադնդումը: Պրն Հարոյանը անդրադառնալով դարարվեստի օրերին, նշեց, որ սփյուռքից 34 դարախմբեր հայտնին ներկայացրել է 31-ն արդեն հանդես են եկել հանրապետության մարզերում եւ Արցախում երկրական համերգով: Առաջիկայում սղասվում են ՌԴ-ից, Հորդանանից ու Լիբանանից ժամանող դարախմբերի ելույթները: Անհաս կասարողներ ծրագրի ցրանակներում սփյուռքի սարքեր ծայրերից հայտն են ներկայացրել 30 երգիչ, երգչուհիներ (Սուրեն Մարի-ԱՄՆ, Մարին 3Որգանց-Ֆրանսիա, Տիգրան Մարիկյան-ԱՄՆ, ջագ եւ այլն):

«Ազգը» փորձեց տեղեկանալ, թե երբ է լուծվելու սփյուռքից ժամանած դարախմբերի սարագների հարցը, քանի որ ցասերը հանդես եկան դարաղաղության անհասականայի, օսար էլեմենտներով խնդրված, օսար նախտերով կարված դարային հագոտներով: Ի դեղ, այդ հարցը կրկին բարձրացվել ու լրջորեն փնտրվել էր դեռ երկու սարի առջ «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառասոնի ընթացում եւ առաջարկվել լուծումներ: Ցավով, այդ առաջարկները մնացին թղթի վրա ու երկու սարի առջ նույն խայտառակ, խայտաբղետ ու օսարամոտ հագոտներով կրկին դարախմբերը ներկայացան: Պրն Հարոյանն ասաց. «Այդ խնդիրը իրարդես մեր դարարվեստում զսնվում է քառային վիճակում: Պարի մասնագետ չլինել, բայց լինել դարասեր մարդ - մտածող եմ այդ հարցում: Սփյուռքի նախարարությունը

նույնպես այդ հարցը լուծումներն է փնտրում: Այժմ մշակվում է հասով ծրագիր, որը նպատակաուղղված կլինի հայ դարը համակարգված ներկայացնելուն՝ ներառելով հարուստ, երաժշտության, բեմադրության եւ բեմական ղեկորացման հետ կաղված բոլոր ձգրի մանրամասնությունները»: Կարծում են, որ մինչ այդ հասով ծրագրի մշակումը, մի քանի ռոդում կարելի է նախարարության կաղեղում տեղադրել հայկական սարագների նկարները, Պարի դեսական եւ Թաթուլ Ալբունյանի անվ. դեսական անամբլների դարերն ու սարագները, որոնցից չաղավաղվի հայկական դարը, սարագը եւ մաեի դարեղանակները: «Ազգի» այս դիտարկումներին ու առաջարկներին համամիտ լինելով, դրն

Հարոյանն ասաց. «Իսկաղես մեմ այսօր սփյուռքում ունեմ դեկավարներ, որոնք ընդհանրապես դարից ցաս հեռու են եւ դարարվեստ դարձել են բիզնես...»: Միայն դարարվեստի գծով 1200 մասնակից է ժամանել Հայաստան: Իսկ դարախմբի ղեկավարների համար Մանկավարժական համալսարանի ամբիոնի վարիչ Կարեն Գեուրջյանը անցկացրել է վարդեսության դասեր:

Նշենք, որ փառասոնում ընդգրկված կլինեն լրագրողների համահայկական հավաք եւ «Դուրդուկի օր» ծրագրերը: Հիշեցնենք, որ դեռ 2001-ին Գյումրիում առաջին անգամ անցկացվել է դուրդուկի փառասոն, որը մինչեւ այժմ դեռ հիշում են ցասերը:

ԱՐՄԻՆԵ ԱՌՈՅԱՆ

